

Pressmeddelande

Luxemburg den 14 februari 2020

Kommissionen fullgör sitt ansvar för kärnsäkerhet enligt Euratomfördraget, men vissa förbättringar är möjliga, säger EU:s revisorer

Ansvar för kärnsäkerhet ligger i allmänhet hos de medlemsstater som använder kärnenergi, men Europeiska kommissionen har också särskilt ansvar på området, framför allt för lagstiftning och övervakning. Kommissionen har enligt en ny rapport från Europeiska revisionsrätten fullgjort sitt ansvar men borde uppdatera det rättsliga ramverket och sina interna riktlinjer.

Euratomfördraget från 1957 reglerar den fredliga användningen av kärnenergi i EU. Huvudansvaret för kärnsäkerheten vid en kärnteknisk anläggning ligger hos tillståndshavaren (operatören) under den nationella behöriga tillsynsmyndighetens kontroll. Euratom har i direktiv fastställt grundläggande normer för arbetstagarnas och allmänhetens hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning. Rådet antar och uppdaterar regelbundet direktiv om kärnsäkerhet, grundläggande säkerhetsnormer och hantering av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle, efter samråd med Europaparlamentet och på förslag från kommissionen.

Kommissionen övervakar också medlemsstaternas införlivande av dessa direktiv i nationell lagstiftning och inleder vid behov överträdelseförfaranden. Den undersöker även om de investeringar i kärnenergiprojekt som medlemsstaterna planerar är förenliga med Euratomfördraget. Kommissionen har befogenhet att kontrollera funktionen och effektiviteten hos medlemsstaternas anläggningar för övervakning av radioaktivitetsnivån i luft, vatten och jord. Dessutom driver, förvaltar och utvecklar den EU:s system för snabbt utbyte av information i radiologiska nödsituationer (Ecurie), som upprättades efter Tjernobylolyckan 1986 och används för utbyte av information i nödsituationer som medför risk för strålning. Vår revision inriktades på kommissionens verksamhet med utgångspunkt från dess befogenheter och ansvarsområden enligt fördraget.

"Kommissionen har på det hela taget fullgjort sitt ansvar när det gäller kärnsäkerhet", sade João Figueiredo, den ledamot av Europeiska revisionsrätten som ansvarar för rapporten. "Vi rekommenderar dock att kommissionen uppdaterar den rättsliga ram och de metoder och

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

förfaranden som för närvarande används för att bedöma införlivandet av Euratomdirektiv, avge yttranden över investeringar i kärnenergi och kontrollera anläggningar för övervakning av radioaktivitet”.

Revisorerna granskade kommissionens kontroller av medlemsstaternas genomförande av de tre senaste Euratomdirektiven: direktivet om radioaktivt avfall (DRAAK), det ändrade kärnsäkerhetsdirektivet (KSD) och direktivet om grundläggande säkerhetsnormer (DGS). Ett stort antal medlemsstater hade inom tidsfristen meddelat kommissionen sina åtgärder för att genomföra DGS och det ändrade KSD. Alla medlemsstater hade dock inte genomfört DRAAK korrekt. Kommissionen hade därför inlett 15 överträdelseförfaranden, varav de flesta fortfarande pågick vid tidpunkten för revisionen.

I slutet av 2019 var totalt 124 kärnreaktorer i drift i 14 medlemsstater (inklusive Förenade kungariket). I fyra av dessa medlemsstater höll nya reaktorer på att byggas. I händelse av en nödsituation som medför risk för strålning är kommissionens roll begränsad till att förvalta Ecurie-systemet, eftersom ansvaret för krisberedskap och krishantering ligger på nationell nivå. Kommissionen har kompletterat Ecurie med Europeiska unionens plattform för utbyte av radiologiska data (Eurdep), en webbaserad plattform med radiologiska övervakningsdata som myndigheterna får tillgång till praktiskt taget i realtid. Revisorerna ansåg att systemet i regel fungerade väl, även om vissa förbättringar skulle kunna göras.

Slutligen konstaterade revisorerna att det nuvarande ramverket för att avge yttranden över huruvida investeringar i kärnenergiprojekt är förenliga med Euratomfördraget inte har uppdaterats med hänsyn till den senaste politiska, lagstiftningsmässiga och tekniska utvecklingen. De rekommenderar att förfarandena för att kontrollera effektiviteten hos nationella anläggningar för övervakning av radioaktivitet ses över och stärks.

Meddelande till redaktörer

Internationell lagstiftning för kärnsäkerhet bygger på grundprincipen om nationellt ansvar för säkerheten vid kärntekniska anläggningar. Regeringar har ansvaret för att reglera kärnsäkerhet, och operatörer av kärntekniska anläggningar har det yttersta ansvaret för säkerheten i sina anläggningar. Internationella atomenergiorganet (IAEA), slutligen, är det globala mellanstatliga forumet för vetenskapligt och tekniskt samarbete på kärnenergiområdet.

I EU inrättades Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) genom Euratomfördraget 1957. Euratom är ett separat rättssubjekt men har samma medlemmar som EU och styrs av EU:s institutioner. Euratom har i direktiv fastställt grundläggande normer för arbetstagarnas och allmänhetens hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning.

Vår revision inriktades på kommissionens verksamhet enligt Euratomfördraget. Vi undersökte inte det internationella rättsliga ramverket för kärnsäkerhet eller dess tillämpning i medlemsstaterna, och vi tittade inte heller på de tekniska aspekterna av kärnsäkerhet.

Revisionsrätten har tidigare granskat EU:s stödprogram för kärnkraftsavveckling i [särskild rapport 22/2016](#).

Särskild rapport 03/2020 *Kommissionen bidrar till kärnsäkerhet i EU, men det krävs uppdateringar* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk.

Presskontakt för rapporten:

Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu - T: +352 4398-45547 / M: +352 691553547

|